

מנחה הוה. ועל דא כתיב, (ירמיה^ו) אוֹי לְנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם
כִּי יִבְטֹה צְלָלֵי עֶרֶב. מאן צְלָלֵי עֶרֶב. אַינְנוּ מִקְטְּרָגִין
דַעַלְמָא, וּרְגֹזֵי דְּדִיבָּין, דְּזָמִיגָּין בְּהַהְיָה שֻׁתָּא. ועל דא
תְּגִינָּנוּ, דְּבָעֵי (שמות ל"ו ע"ב) בָּר נְשָׁה לְכֹונָא דְעַתִּיה, בְּצַלּוֹתָא
דְמַנְחָה. בְּכָלְהוּ צַלּוֹתָא בְּעֵי בָּר נְשָׁה לְכֹונָא דְעַתִּיה,
וּבְהָאֵי צַלּוֹתָא יִתְיר מְכָלָהוּ, בְּגַין דְּדִינָא שְׁרִיאָא בְּעַלְמָא.
ועל דא זָמָן צַלּוֹתָא דְמַנְחָה, יַצְחַק תָּקִין לֵיה, וְהָא
אוֹקְמוֹת.

עד דְהַוו אֲזָלִי, אָעַלוּ בְחַד טְרוֹא. אמר רבי יוסי, הא'
טוֹרָא דְחַלָּא, גַּהֲךְ וְלֹא נַתְעַבֵּב הַכָּא, בְּגַין דְטְרוֹא
דְחִילָא הוּא. אמר רבי יהודָה, אֵי הוּה חַד, הוּה אָמִינָא
הַכִּי. דְהָא תְּגִינָּנוּ, דְמָאָן דְאֲזָיל יְחִידָא בְּאוֹרָחָא, אַתְּחִיבָ
בְּגַפְשִׁיהָ. אָבֵל תַּלְתָּא לָא. וּכְלַ חַד וְחַד מִינָן, אַתְּחַזְּיָה דְלֹא
תַּעֲדִי מִינָן שְׁכִינָתָא.

אמר רבי יוסי, הא תְּגִינָן דְלֹא יִסְמֹךְ בָּר נְשָׁה עַל נְפָא.
מְגַלֵּן, מְשֻׁמּוֹאֵל. דְכַתִּיב, (שמואל א טז) אֵיךְ אָלַךְ
וְשָׁמַע שָׂ奥ֵל וְהַרְגֵּבִי, וְהָא אַתְּחַזְּיָה שְׁמוֹאֵל יִתְיר מִינָן.
אמר לֵיה, אֲפִילּוּ הַכִּי, אֵיהוּ הוּה חַד, וְהַזְּקִיקָא אֲשַׁתְּפָח
לְעִינָן. אָבֵל אָגָן תַּלְתָּא, וְהַזְּקִיקָא לֹא אֲשַׁתְּפָח לְעִינָן.
דְאֵי מְשׁוּם מְזִיקָין. הא תְּגִינָן, דְלַתְלַתָּא לֹא מְתַחְזִי וְלֹא
מְזִיקִי. וְאֵי מְשׁוּם לְסֶטִים, לֹא מְשַׁתְּכַחֵי הַכָּא, דְהָא רַחִיק

מִישׁוּבָה הָאֵטֹּרָא, וּבְנֵי נְשָׂא לֹא מִשְׁתַּפְחֵי הָכָא. ברם דחילו הוּא, דחוינו ברא דמשתבחין הָכָא.

פֶתַח וְאָמֵר. הַמְלָאֵךְ הַגּוֹיָל אָוֹתִי מִכְלָעָר, הָאֵי קְרָא אַיתְ לְאַסְתַּפְלָא בִּיה, (ס"א ל"ג דהא בתיב) הַגּוֹיָל, אֲשֶׁר גָּאֵל מִבְעֵי לִיה, מֵאֵי הַגּוֹיָל. בָגִין דַהוּא מִשְׁתַּפְחָה תִדְרֵי לְגַבֵּי בְנֵי נְשָׂא, וְלֹא אֲעֵדִי מִבְרָנֵשׁ זְפָה לְעַלְמִין.

תָא חִזֵּי, הַמְלָאֵךְ הַגּוֹיָל אָוֹתִי דָא שְׁכִינַתָּא, דָא זַיְל עַמִּיה דְבָר נְשׁוֹתָה, וְלֹא אֲעֵדִי מִגִּיה, כַּד בָּר נְשׁוֹתָה פֻקְודִי אָוּרִיָּתָה. וְעַל דָא יַזְהָר בָר נְשׁוֹתָה, דָלָא יַפְוק יְחִידָא בָאָוֹרָחָה. מֵאֵי יְחִידָא, דַיְזַהָר בָר נְשׁוֹתָה לְמַטָּר פֻקְודִי דָאָוּרִיָּתָה, בָגִין דָלָא תַעֲדִי מִגִּיה שְׁכִינַתָּא, וַיַּצְטַרֵךְ לְמַיְזָל יְחִידָא, בָלָא זַוְגָא דְשְׁכִינַתָּא.

תָא חִזֵּי, כַד נַפְיק בָר נְשׁוֹתָה לְאוֹרָחָה, יַסְדֵר צְלוֹתָה קְמִי מַאֲרִיה, בָגִין לְאַמְשָׁכָא עַלְיהָ שְׁכִינַתָּא, וְלַבָּתָר יַפְוק לְאוֹרָחָה, וַיַּשְׁבַח זַוְגָא דְשְׁכִינַתָּא, לְמִפְרָק לִיה בָאָוֹרָחָה, וַלְשׁׁוּבָא לִיה בְכָל מַה דְאַצְטְרִיךְ.

מה כתיב ביעקב, (בראשית כה) אם יהי אללים עמדין, דָא זַוְגָא דְשְׁכִינַתָּא. וַשְׁמַרְגִּי בְדַרְךְ הַזָּה, לְמִפְרָק לִי מִכְלָא, וַיַּעֲקֹב יְחִידָא הַוָּה (דף רל ע"ב) בְהַהוּא זַמָּנָא, וְשְׁכִינַתָּא אַזְלָת קְמִיה. כָל שְׁפֵן חַבְרִיאָה דָאִית בִּינִיהָנוּ מַלְיָן דָאָוּרִיָּתָה, עַל אַחַת כְּמָה וּכְמָה. (אמר רבי יוסי, ודאי ק"ה הוּא, אֲדָהָבִי מַאֲיך שְׁמַשָּׁא לְעַרְבָּא).

אמֶר רַבִּי יוֹסֵי, מַאי נְעָבֵד, אֵי נְתַעֲבֵב הַכָּא, הָא יוֹמָא
מַאיְךָ לְמַיְעֵל. אֵי גַּהֲךָ לְעַילָּא, טוֹרָא רַב אַיהֲוָה,
וְדַחְילָוּ דְּחַיּוֹן חַקְלָא דְּחַיְלָנָא. אָמֶר רַבִּי יְהוּדָה, תַּוְהַנָּא
עַלְךָ רַבִּי יוֹסֵי. אָמֶר לֵיהֶה הָא פָּגִינָן הַלָּא יִסְמוֹךְ בֶּרֶגֶשׂ
עַל נִיסָּא, דְּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא לֹא יַרְחִישׁ נִיסָּא בְּכָל
שַׁעַתָּא. אָמֶר לֵיהֶה, הַנִּי מִילִי יְחִידָא, אֲבָל אַנְחָנָא
תַּלְתָּא, וּמִילִי אָוּרִיִּתָּא בֵּינָא, וּשְׁבִינָתָא עַמְּנָא, לֹא
דְּחַיְלָנָא.

עד דְּהַוו אַזְלִי, חַמְיוֹ לְעַילָּא בְּטוֹרָא, טְגָרָא חַד, וְחַד
מְעֻרְתָּא בְּגֻוָּה. אָמֶר רַבִּי יְהוּדָה, גַּיְתָךְ וְגַיְסָק לְהַהְוָא
טְיִגְרָא, דְּאָגָא חַמְיוֹ חַדָּא מְעֻרְתָּא תִּמְןָן. סְלִיקָוּ לְתִמְןָן,
וְחַמְיוֹ הַהְיָא מְעֻרְתָּא. אָמֶר רַבִּי יוֹסֵי, דְּחַיְלָנָא, דְּיַלְמָא
הַהְיָא מְעֻרְתָּא אַתָּר דְּחַיּוֹן אַיהֲוָה, וְלֹא יַפְגַּעַו לוֹן הַכָּא.
אָמֶר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי חִזְקִיָּה, הָא חַמְינָא דְּרַבִּי יוֹסֵי
דְּחַיל אַיהֲוָה, אֵי תִּמְאָא בְּגִין דְּאַיהֲוָה חַטָּאתָה. דְּכָל
מְאָן דְּחַיל, חַטָּאתָה אַיהֲוָה. דְּכַתִּיב, (ישעיה לג) פְּחָדוֹ בְּצִיּוֹן
חַטָּאים, הָא לֹא אַיהֲוָה חַטָּאתָה, (הה) וְכַתִּיב, (משלי כט)
וְצָדִיקִים כְּכֹפֵר יְבָטָח. אָמֶר רַבִּי יוֹסֵי, בְּגִין דְּנוֹזָקָא שְׁבִיכָה.
אָמֶר לֵיהֶה, אֵי נֹזָקָא שְׁבִיכָה, הַכִּי הוּא. אֲבָל הַכָּא לֹא
אֲשַׁתְּבַח נֹזָקָא. וְלֹבֶתֶר דְּאָבָן נִיעּול לְמְעֻרְתָּא, לֹא
לִיעּול נֹזָקָא לְצָעֵרָא לֹן. עַלְוָו לְמְעֻרְתָּא, אָמֶר רַבִּי

יְהוֹדָה, בְּפִלּוֹג לִילִיא לְתִלְתּ מִשְׁמָרוֹת דָּהּוֵי לִילִיא, כֵּל
חֶד וְחֶד מִבּוֹן, לִיקּוּם עַל קִיּוּמִיהָ, בְּהַגִּי תְּלַת סְטָרִי לִילִיא
וְלֹא בְּדָמוֹנָה.

פָּתָח רַבִּי יְהוֹדָה וְאָמַר, (תְּהִלִּים פט) מִשְׁכִּיל לְאִיתָן הַאֲזָרְחִי,
הַאֲיַתְוִשְׁבָחָתָא, אַבְרָהָם אָבִינוּ אָמְרָה, בְּשֻׁעַתָּא
דָּאַשְׁתָּדָל בְּפּוֹלְחָנָא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הֵוָא, וְעַבְדִּיךְ חָסֵד עַמְּךָ
בְּנֵי עַלְמָא, דִּישְׂתָּמוֹדְעָנוּן כֵּלָא לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הֵוָא,
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הֵוָא שְׁלִיט עַל אַרְעָא וְאַקְרֵי אִיתָן. בְּגִין
דָּאַתְקִיְּפָ בְּתִקְיָפוֹ בֵּיהַ בְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הֵוָא.

חָסְדֵי הֵה עַולְם אָשִׁירָה, וּכְיַ מִסְטָרָא דְּחָסְדִים אַתִּינְךָ
לְזֹמְרָא, אַלְאָ הַכָּא אַתְכְּלִיל סְטָרָא דְּשָׁמָא לָא
בְּיִמְינָא, וְעַל דָּא קִידְשָׁא בְּרִיךְ הֵוָא נִסְיָה לְאַבְרָהָם, וּבְחִינָּה
לֵיהַ. וְהָא אַתְמָר דִּיצָּחָק בָּר תְּלַתִּין וּשְׁבַע שְׁבַע תְּוָה
בְּהַהְוָא זְמָנָא. מַאי נִסְהָ אַת אַבְרָהָם, נִסְהָ אַת יְצָחָק מִבְּעֵי
לֵיהַ. אַלְאָ נִסְהָ אַת אַבְרָהָם, דִּישְׂתָּכָה בְּדִינָא,
וְלֹאַתְכְּלִילָא בְּדִינָא, דִּישְׂתָּכָה שְׁלִימָם כְּדָקָא יָאָות. וְעַל דָּא
חָסְדֵי הֵה עַולְם אָשִׁירָה.

דָּבָר אַחֲרָ חָסְדֵי הֵה עַולְם אָשִׁירָה, אַיִנוֹן חָסְדִים
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הֵוָא עַבְדִּיךְ עַמְּךָ. (תְּהִלִּים פט) לְדָוָר
וְדָוָר אָזְדִּיעַ אָמּוֹנָתָךְ בְּפִי, טִיבָּו וּקְשׁוֹט דָּעַבְדִּיךְ עַמְּךָ כֵּלָא.
לְדָוָר וְדָוָר אָזְדִּיעַ אָמּוֹנָתָךְ, דָא מַהְיִמְנוֹתָא דְּקוֹדְשָׁא

בריך הוא לאודע אברהם בעלמא, ואדריך ליה בפומא דכל ברין. ועל דא אודיע אמונתך בפי. וקודשא בריך הוא אודע ליה לאברהם רוזא דמהימנותא, וכבד ידע רוזא דמהימנותא, ידע דאייה עיקרא וקיומה דעתמא, דבגיניה אתרבי עלמא, ואתקאים. חדא הוא דכתיב, (תהלים פט) כי אמרתי עולם חסד יבנה וגוי. דבד ברא קודשא בריך הוא עלמא, חמא דלא יכול למיקם, עד DAOשיט ימינה עלייה ואתקאים. ואילו DAOשיט ימינה עלייה, לא אתקאים. בגין דעתמא חדא בדין אתרבי, זהא אוקימנא.

ואתמר בראשית, ורוזא פלא חדא, תרין גוונין הכא, בראשית, אף על גב דאמרון שירותא מתחטא לעילא, ראשית הכי נמי מעילא לחתטא, וקאמרין בראשית, פדק אמרין בית קדש הקדשים, דהאי אתייה בית לההוא ראשית, ומלה כלילא איה כחדא. ובהאי ביית אתרבי עלמא חדא, ולא אתקאים אלא בימינה. זהא אוקמיה. בהבראם, באברהם כתיב. בגין מה, אמרתי עולם חסד יבנה. ובגינא קדמאתה דעתמא (זהוא עולם), ההוא נהורא דיומא קדמאתה, הוה ביה לקיימה. ולכתר ביומא תנינא, בשמאלא. ובנהנו אתקין שמים. וכתייב, שמים תנין אמונתך בהם.

דָּבָר אַחֲרָה, שְׁמִים תְּכִין אָמוֹנָתֶךָ בְּהָם, שְׁמִים בְּאַינְנוּן חֲסָדִים אַתְּקָנוּ, וּרֹזֵא דְּאַמְוֹנָה אַתְּקָנָת בְּהָוּ, דְּלִילָת תְּקוֹנָה אַלְאָ מְגֻוָּשִׁים. (תהלים פט) כְּרָתִי בְּרִית לְבָחִירִי,
דָּא הוּא רֹזֵא דְּמַהְיָמָנוֹתָא.

דָּבָר אַחֲרָה, דָּא אַיְהוּ (דף רלא ע"א) צְדִיק דְּמִינִיה נִפְקִין בְּרָכָאוּ לְכָלָהוּ תַּתָּאִי, וְכָל (אַינְנוּ) חַיּוֹן קַדְיִשָּׁן, בְּלָהּוּ אַתְּבָרָכָאָן, מִן הַהְוָא נְגִידּוּ דְּנָגִיד לְתַתָּאִי, וּבְגִינוּ כֵּךְ כְּתִיב, כְּרָתִי בְּרִית לְבָחִירִי.

(תהלים פט) נִשְׁבַּעֲתִי לְדָוד עֲבָדִי, דָּא רֹזֵא דְּמַהְיָמָנוֹתָא,
דָּא יְהוָה קִיִּימָא תְּדִיר בְּצְדִיק דָּא. קִיּוֹמָא דְּעַלְמָא,
דָּלָא יִתְבְּרוּן לְעַלְמִין, בָּר בְּזַמָּנָא דְּגַלוֹתָא, דְּנָגִידּוּ
דְּבָרָכָאָן אַתְּמָנוּגָעָה. וּרֹזֵא דְּמַהְיָמָנוֹתָא לֹא אַשְׁתַּלְיִם, וְכָל
חַדּוֹן אַתְּמָנוּגָעָה. וּבָד עַיִּיל לִילִיא, מַהְוָא זְמָנָא, חַדּוֹן
לֹא עַלְוָוָה קִמְּיָה מִלְּפָא.

וְאָפָּעָל גַּב דְּחַדּוֹן לֹא אַתְּעָרָפִי, אָבָל לְבָר קִיִּימִי וּמַזְמָרִי
שִׁירָתָא. וּבָד אַתְּפְלִיג לִילִיא, וְאַתְּעָרוֹתָא סְלִקָּא
מַתְּפָא לְעַיִּילָא, פְּדִין קַוְדְּשָׁא בָּרִיךְ הוּא אַתְּעָרָבְלִילִי
שְׁמִיאָא לְבָכִיה, וּבָעַט בְּרַקְיעָא, וְאַזְדְּעֹזָעָן עַלְאִי וְתַתָּאִי.
וְלִית נִיְּחָא קִמְּיָה, בָּר בְּזַמָּנָא דְּמַתְּעָרִי לְתַתָּא
בְּאֹרְיִיתָא. כְּדִין, קַוְדְּשָׁא בָּרִיךְ הוּא וְכָל אַינְנוּ
נִשְׁמַתְיִן דְּצְדִיקִיא (דַעַמִּיה), כָּלָהוּ צִיִּיתִין וְחַדְיִין לְהַהְוָא

קָלָא וַיְכִין בֵּיתָחָא. (ס"א קפמיה ואותי נייחא לבלהו בשמותין רצדייקיא עמייה) (קפמיה אשטבוח). **בְּגַין דְמִיּוֹם אֶתְחָרֵיב מִקְדָּשָׁא לְתַתָּא, אָמֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא,** דלא יעול בגו ירושלים דלעילא, עד דיעלון ישראל לירושלים הלתתא. **דכתיב,** (הושע יא) **בְּקָרְבָּה קְדוֹשׁ וְלֹא אָבוֹא בָּעֵיר,** זהא אוקמונה חבריה. **וְכָל אַינְנוּ מַזְמָרִי,** קיימי לבר, **וְאָמְרִי שִׁירְתָּא,** בתלת פלגי ליליא וכלהו משבחן בתושבختן ידייען, וכלהו חילוי שמיא, כלחו מתער בليلיא, **וִישָׂרָאֵל בִּימָמָא.** וקדושה לא מקדשי לעילא, עד דמקדשי ישראל לחתא, **וַיְכִין כָּל חִילֵי שְׁמִיא מִקְדָּשִׁי שְׁמָא קְדִישָׁא כְּחָדָא.** **וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קְדִישֵׁין,** מתקדשים מעליAi וחתא (ס"א בגין דקדושא דשמא דקדושא בריך הווא לא סליק אלא מעילא ומותחא) **כְּחָדָא.** **הָדָא הוּא דכתיב,** (ויקרא ט) **קְדוֹשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוֹשׁ אָבִי הָאֱלֹהִיכֶם.**

פָתֵח רַבִּי יוֹסֵי וְאָמֵר, (איוב לח) **עַל מָה אֲדֹנִיתְהָ הַטְּבָעוֹ, הָאֵקְרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמֵר לֵיה, בְּגַין דְכֶד בְּרָא עַלְמָא, לֹא בְּרָא לֵיה אַלְאָ עַל סְמָכִין, דְאַינְנוּ ז' סְמָכִין דְעַלְמָא. כַּמָּא דָאת אָמֵר,** (משל ט) **חַצְבָּה עַמּוֹדִית שְׁבָעָה,** **וְאַינְנוּ סְמָכִין לֹא אָתִידָע עַל מָה קֵיִימִין.** **בְּגַין דְאֵינוּ רֹזֵא עַמִּיקָא סְתִימָא דְכָל סְתִימָן.** **וְעַלְמָא לֹא אָתְבָּרִי,** עד דגנטל אָבְנָא חָדָא, **וְאֵינוּ אָבְנָא**

דעתךري אבן שתיה, ונintel לה קודשא בריך הוּא, וזרק לה לגו תהומא, ואתבעיז מעילא לחתא, ומגיה אשתיל עלמא. ואיהי בקדשה אמצעיתא דעלמא, ובהאי בקדשה קיימא קדש הקדשים. הדא הוּא דכתיב, (איוב לח) או מיריה אבן פנטה. פما דאת אמר, (ישעיה סח) אבן בון פנת פנתר. וכ כתיב, (תהילים קיח) אבן מסוי הבוגרים היתה בראש פנה.

תא חזי, האי אבן אתפרי מאשא ומרוחא וממייא, ואתגילד מבלחו, ואתעביר אבנא חדא, וקיימה על תהומי, ולזמנין נבעין מגיה מיא, ואתמלין תהומי. והאי אבנא קיימה לאת באמצעיתא דעלמא, והאי איהו אבן דקינים ואשתיל יעקב, שתילו וקיימה דעלמא. הדא הוּא דכתיב, (בראשית לא) ויקח יעקב אבן וירימה מצבה. והאבן הזאת אשר שמתה מצבה וגו, (בראשית כט) וכי האי אבן שני ליה יעקב. והא האי אבן אתפרי בקדמיתא, כד ברא קודשא בריך הוּא עלםא. אלא דשני ליה (ג"א וכי השטה שני ליה יעקב. וזה עד לא אתפרי עלמא הוות, אלא דיעקב שני לה) קיימה דלעילא וחתא, ועל דא אשר שמתה מצבה כתיב. Mai אשר שמתה, דכתיב, יהיה בית אלהים, דשני מדורא דלעילא הכא.

תא חזי, האי אבן אית עלה שבעה עיניהם. פما דאת

אמֵר, (זכירה ג) עַל אָבִן אַחֲת שְׁבֻעָה עִינִים, עַל מָה אַתְקִירִיאת שְׁתִיָּה. חַד דָמָגָה אַשְׁתִיל עַלְמָא. וְחַד, שְׁתִיָּה. שַׁת יָה, דְשַׁנִי קְוִידָשָא בְּרִיךְ הוּא לְה, לְאַתְבְּרִכָא מִמְּפָה עַלְמָא, בְּגִין דַעַלְמָא מִנְהָ מִתְבְּרִכָא.

וְתַא חֹזֵי, בְשֻׁעַטָא דַעַל שְׁמָשָא, הַגִּי כְּרוֹבִים דְקִיְימִין בְהָאִי דְוַכְתָא, וְהַוּ יִתְבִּי בְאַת, הַוּ אַקְשָׁן גַּדְפִיְיהָו לְעַילָא, וּפְרִישִׁי לְזָן, וְאַשְׁתִמָע קֹל בְגִונָא דְגַדְפִיְיהָו לְעַילָא, וּכְדִין שְׂרָאָן לְבִגְנָא אַיְנוֹן מְלָאכִין, דְאַמְרִי שִׁירָתָא בְשִׁירָותָא דְלִילִיא, בְּגִין דִיסְלָק יִקְרִיחַ דְקוֹידָשָא בְּרִיךְ הוּא, מִתְתָא לְעַילָא. וּמַאי שִׁירָתָא הַוּ אַמְרִי, הַהְוָא בְגִונָא דְגַדְפִיְיהָו דְכְרוֹבִים, (תְּהִלִים קָלָד) הַגָּה בְּרִכּוֹ אֶת הָכָל עַבְדִי הָזָהוּ, וְגַוּ, שָׁאוּ יְדֵיכֶם קְדַשׁ וְגַוּ, וּכְדִין (אַיְנוֹ) אַיְהוּ שִׁירָתָא לְאַיְנוֹן מְלָאכִי עַלְאִי לְזָמְרָא.

בְמִשְׁמָרָתָא תְּבִיָּנָא, הַגִּי כְּרוֹבִים (דַף רלא ע"ב) אַקְשִׁי גַדְפִיְיהָו לְעַילָא, וְאַשְׁתִמָע קֹל בְגִונָא דְלִהְוָן, וּכְדִין שְׂרָאָן לְבִגְנָא אַיְנוֹן מְלָאכִין דְקִיְימִין בְמִשְׁמָרָתָא תְּבִיָּנָא. וּמַאי שִׁירָתָא הַוּ אַמְרִי בְהָאִי שֻׁעַטָא, בְגִונָא דְגַדְפִיְיהָו דְכְרוֹבִים, (תְּהִלִים קָבָה) הַבּוֹטְחִים בָה, כְּהָר צִיּוֹן לֹא יִמּוֹת וְגַוּ. וּכְדִין (הַהְוָא) אַיְהוּ (שִׁירָתָא) שִׁירָותָא לְאַיְנוֹן דְקִיְימִי בְהָאִי מִשְׁמָרָה תְּבִיָּנָא לְבִגְנָא. בְמִשְׁמָרָה תְלִיתָה, הַגִּי כְּרוֹבִים אַקְשִׁוּ גַדְפִיְיהָו וְאַמְרִי

שִׁירָתָא, וְמַאי הִיא. (תהילים קיא) הַלְלוֹ יְהִי שֵׁם־עֲבָדֵי ה' וְגו', יְהִי שֵׁם־ה' מְבוֹרָךְ וְגו', מְמֹרָה שֶׁמֶשׁ וְגו'. כַּדִין אִינּוֹן מְלָאכִין דָקִימִי בְמִשְׁמָרָה תְלִיתָה, כְלָהו אָמְרִי שִׁירָתָא. וּכְלָהו כּוֹכָבִי וּמְזֻלִי דְבָרְקִיעָא פָתָחִי שִׁירָתָא. בָמָה דְכַתְּבִיב, (איוב לח) בָרָן יְחִיד כּוֹכָבִי בְקָר וּרְיִיעָא כָל בְּנֵי אֱלֹהִים. וּכְתְּבִיב, (תהילים קמח) הַלְלוּהוּ כָל כּוֹכָבִי אָור, דְהָא אִינּוֹן פְכָבִי דְגַהְוָרָא, מְנַגְּבָנוּ עַל בְּהָוָרָא. (ס"א דמְמַקֵּן עַל שִׁירָתָא).

כִּד אָתִי צְפָרָא, וּכְדִין נְטָלִי שִׁירָתָא אֶבְתְּרִיְהוּ דִי שְׂרָאֵל (ס"א יִשְׂרָאֵל) לְתַתָּא, וּסְלָקָא יִקְרִיה דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְתַתָּא וּמְלֻעִילָא. יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בִּימָא, וּמְלָאכִי עַלְאיָה לְעַילָא בְּלִילָא, וּכְדִין אַשְׁתְּלִים שָׁמָא קְדִישָׁא בְּכָל סְטָרִין.

וְהָא אָבָן דָקָאמָר, כְלָהו מְלָאכִי עַלְאיָה, וּיִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, כְלָהו אַתְקִפוּ בְהָאֵי אָבָן, וְאֵיה סְלָקָא לְעַילָא, לְאַתְעַטְרָא גַו אַבְהָן בִּימָא. וּבְלִילָא, קְדִשָּׁא בְּרִיךְ הוּא אָתִי לְאַשְׁתְּעַשְּׁעָא עִם צְדִיקִיא בְגַנְתָּא דְעַדָּן. זְפָאַיָּן אִינּוֹן כָל דָקִימִי בְקִיּוּמִיהוּ, וּמְשַׁתְּדָלִין בְאֹרְיִיתָא בְלִילָא. בְגַיַן דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְלָהוּן צְדִיקִיא דְבַגְנָתָא דְעַדָּן, שְׁמַעוּ קְלִיְהוּ דְבָנִי נְשָׁא,

אִינּוֹן דְמַשְׁתְּדֵלִי בְּאֹרְיִיתָא. כַּמָּה דְכִתִּיב, (שיר השירים ח)
הַיּוֹשֵׁבָת בְּגַבִּים וְגו'.

תֵּא חִזֵּי, הָאֵי אָבִן, אִיהוּ אָבִן טְבָא. וְדָא הוּא רְזָא
דְכִתִּיב, (שמות כח) וּמְלַאת בּוֹ מְלֻוָּת אָבִן אֲרַבְּעָה
טוֹרִי אָבִן. וְאַלְיָן אִינּוֹן סְדָרִין (דְאַשְׁלָמוֹתָא) הָאָבִן טְבָא,
אֲשֶׁר מִוְתָא דְאָבִן יָקָרָה. בְּגִין דְאִית (אֲשֶׁר מִוְתָא) אָבִן אַחֲרָא.
דְכִתִּיב, (יחזקאל לו) וְהַסִּירוֹתִי אַת לְבָהָבִן וְגו'. וְכִתִּיב,
(יחזקאל לו) וְאַת רֹוחִי אַתְּנָה בְּקַרְבָּכֶם. וְהָאֵי אִיהוּ (ישעיה כח) אָבִן
בְּחַן פִּנְתָּה יָקָרָת וְאוֹקְמוֹת.

וְעַל רְזָא דָא כִּתִּיב, (שמות לא) לוּחוֹת הָאָבִן, דְאִינּוֹן לוּחוֹת
אַתְּגַזְרוּ מִהְכָּא, וְעַל דָא אַקְרָוּן עַל שְׁמִיה דְהָאֵי
אָבִן. וְהָאֵי הוּא רְזָא דְכִתִּיב, (בראשית מט) מִשֵּׁם רֹעָה אָבִן
יִשְׂרָאֵל (ס"א הָא וְדָא אָבִן יִשְׂרָאֵל אַקְרֵי) כַּמָּה דְאַתְּמָר.

פָּתָח רְבִי חִזְקִיָּה וְאָמַר, (שמות כח) וְהַאֲבָנִים תַּהֲקִין עַל
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתִים עַשְׁרָה, אַלְיָן אַבְגִּי יָקָרִין
עַל אַיִן, דְאַתְּקָרְוּן אַבְגִּי הַמִּקְומָם, כַּמָּא דְאַתְּ אָמַר, (בראשית
כח) וַיַּקְחֵ מִאֲבָנִי הַמִּקְומָם. וְהָא אוֹקְמוֹת. (שמות לט ועי"ש)
וְהַאֲבָנִים עַל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמָּה דְאִית (י"ב אֲבָנִים) י"ב
שְׁבָטִים לְתַתָּא, הַכִּי נִמְיָה לְעִילָא תְּרִיסֶר שְׁבָטִין, וְאִינּוֹן
תְּרִיסֶר אֲבָנִין יָקִירִין, וְכִתִּיב, (טהילים קכט) שְׁשָׁם עַלְוָן שְׁבָטִים
שְׁבָטִי יְהָ (דָא רְזָא) עֲדֹות לִיְשָׂרָאֵל, דָא יִשְׂרָאֵל, רְזָא

דְּלִיעֵלָא. וּכְלָהו לְהֽוֹדֹת לִשְׁמָה, וְעַל דָּא וְהַאֲבָנִים
תַּהֲיֵן עַל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְכָמָה דָאִית יַיְבָ שְׁעֵי בִּימְמָא, הֲכִי אִית יַיְבָ שְׁעֵי
בְּלִילֵיָא, בְּיוֹמָא לְעֵילָא, בְּלִילֵיָא לְתַתָּא, כֹּל
דָא לְקַבֵּל דָא, הֲגִי יַיְבָ שְׁעֵי דְבְּלִילֵיָא מִתְפָּלָגִי לְתַתָּת
פֶּלֶגָן, וְכָמָה מִמְגִי תְּרִיסִין קִיִּימִי תְּחוֹתִיהו, דְּרָגֵין עַל
דְּרָגֵין, בְּלָהו מִמְגָן בְּלִילֵיָא, וְגַטְלִי טְרָפָא בְּקִדְמִיתָא.

וְכָדֵין כֵּד אַתְּפָלִיג לִילֵיָא, קִיִּימִין תְּרִין (סְתְּרִין) סְדָרִין
מִסְטָרָא דָא, וְתְּרִין סְדָרִין מִסְטָרָא אַחֲרָא, (ס"א ז"א)
וּרוֹחָא עַלְאה נְפָק (ס"א גְּשִׁיבָה) בִּינֵיְיהו, וְכָדֵין כָּל אַיִן אַלְגִּינִין
דְבָגְגַתָּא דְעַדָּן, בְּלָהו פָתָחִי שִׁירָתָא, וְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוָא
עַל בְּגַנְתָּא דְעַדָּן. הֲדָא הָוָא דְכַתִּיב, (דברי הימים א יז) אָז
יַרְפִּנוּ עַצְיִי הַיּוֹרֵד מִלְּפָנֵי יְיָ, כִּי בָא לְשִׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ.
כָּמָה דְכַתִּיב, (ישעיה יא) וְשִׁפּוֹט בְּצֹדֶק דָלִים. בְּגִין דְמִשְׁפָט
עַל בִּינֵיְיהו וְאַתְּמָלִיא מִגְהָה (ס"א מִגְהָה) גַּן עַדָּן.

וּרוֹחָא דְצָפָון אַתְּעָר בְּעַלְמָא, וְחַדּוֹה אַשְׁתַּכָּח וְגְשִׁיבָה
הָהָוָא רֻוָּחָא בְּאַיִן בְּוֹסְמִין, וְסַלְקִין רִיחִין
לְעֵילָא, וּמִתְעַטְּרִין (ס"א וּמִתְעַטְּרִין) צְדִיקִיא בְּעַטְרִיהו, וּמִתְהַפֵּן
מְגֹו זִוָּא דְאַסְפְּקָלְרִיאָה דְנַהָּרָא.

וּפְאַיִן אַיִן צְדִיקִיא, דְזַכָּאָן לְהָהָו נְהֹרָא עַלְאה,
וְהָהָו נְהֹרָא דְאַסְפְּקָלְרִיאָה דְנַהָּרָא, נְהֹרָא לְכָל

סְטֵרִין, וְכֹל חַד וְחַד מַאֲלִין צְדִיקִיא, בְּטִיל לְחוֹלְקִיה
בְּדִקָא חַזִי לֵיה, וְתוֹהַ בְּטִיל (ס"א וְהַבָּי בְּהַר) כֹל חַד וְחַד כְּפֻום
עֲוָבְדוֹי דַעֲבָד בְּהָאִ עַלְמָא, (מַאֲנִינָה) אִית מַבָּהּוֹן דְמַתְכָסְפִי,
מַהְהֹוא בְּהַרְיוֹ דְגַטְיַל חַבְרִיה (ד"ג רלב נ"א) יַתִיר וְנַהֲיר, וְהָא
אוֹקְמוֹת.

חוֹלְקִיה דְלִילִיא, מִכְד שָׂאֵרִי לִילִיא לְמַיְעֵל. כִּמְה
גְּרָדִיבִי גְּמַוִיסִין מַתְעָרִין, וְשָׁטָאָן בְּעַלְמָא,
וּפְתַחְיִן (קע"ב ע"ב) סְתִימִין, וְלַבָּתָר כִּמְה זִבְנִין לְזִבְנִיהוּ, כִּמְה
דָאָקִיםְנָא. וּכְדִין כֵּד אַתְפְּלִיג לִילִיא, סְטָרָא דְצָפוֹן נְחִית
(בְּהַר נְהָרוֹ) מַעַילָא לְתַתָּא, וְאַחִיד בֵּיה בְּלִילִיא, עד תְּרִין
חוֹלְקִין דְלִילִיא.

וְלַבָּתָר סְטָרָא דְדָרוֹם אַתְעָר, עד דָאָתִי צְפָרָא. וּכְדִין אַתִי
צְפָרָא, כְּדִין דְרוֹם וְצָפוֹן אֲחִידָו בֵּיה, וּכְדִין
אַתָּאָן יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, סְלִקִין לְה בְּצָלוֹתָהּוֹן וּבְעוֹתָהּוֹן
לְעַילָא, עד דְסָלְקָא וְאַתְגִבִּזָת בִּינִיהוּ. וּבְטָלָא בְּרַכָּאָן
מְרִישָׁא (דְמִלְבָא) דְכָל רִישִׁין.

וְאַתְבָּרְכָא מַהְהֹוא טָלָא דְאַתְמַשָּׁבָא מַלְעִילָא. וּמַהְהֹוא
טָלָא פְּרִישׁ לְכִמְה סְטֵרִין, וּכִמְה רְבוּוֹן אַתְזָנוֹ
מְגִיה מַהְהֹוא טָלָא, וּמְגִיה עֲתִידִין לְאַחִיא מִיתִיא. הַדָּא
הִיא דְכַתִּיב, (ישעה כ) הַקִּיצוֹ וּרְגַנּוֹ שַׁוְכָנִי עַפְרָכִי טָל
אוֹרוֹת טָלָך. טָלָא מַאֲנִינוֹנָהוֹרִין עַלְאַיִן דְגַהְרִין לְעַילָא.

עד דהו יתבי אתפליג ליליא, אמר ליה רבי יהודה לרבי יוסי, השטא רוחא דעתן אטער, וליליא אתפליג, והשטא עדנא דקונדשא בריך הוא תאיב לקלהון דצדיקיא בהאי עלמא, אינון דמשתדל באורייתא. השטא קידשא בריך הוא צייט (לקול מליהו) לנ' באאי אחר, לא נפסוק ملي דאורייתא.

פתח ואמר, המלאך הגואל אותו מכל רע, הוא אמר וואוקמה. אבל תא חוו, כתיב, (שמות לג) הנה אני שולח מלאך וגוי, דא הוא מלאך דאייה פרוקא דעתמא, בטירו דבני נשא, והאי איהו אוזמן ברכאן לכל עלמא, בגין דאייהו בטיל לוון בקדמיתה, ולברת אריהו אוזמין לוון בעלים. ובגין דא כתיב, הנה אני שולח מלאך לפניה. (שמות לג) **ושלחתי לפניה מלאך.**

והאי איהו מלאך דלזמנין דבר ולו זמנים נוקבא, והכי איהו. דבזמנא דאייהו אוזמן ברכאן לעלמא (לעילא), כדיין איהו דבר, ואקרין דבר. כדכורה דאוזמין ברכאן (חתה) לנוקבא, ה כי איהו אוזמן ברכאן לעלמא. ובזמןא דקיימה בדין על עלמא, כדיין אקרין בווקבא. בנוקבא דאייה עובה, ה כי איהו אטמלי מן דין, וכדיין אקרין נוקבא. ועל דא לו זמנים אקרין דבר, ולזמינים אקרין נוקבא, וכלא רוז חדא.

כְּגֻוֹנָא דָא כְּתִיב, (בראשית ג) **וְאֵת לְהֹט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפְּכָת,**
מְלֹאכִין אֵית שְׁלוֹחָן בְּעַלְמָא, **דְמַתַּהְפְּכִין לְכָמָה**
גְּוֹנוֹנִין, **לְזָמְגִין נַוקְבִּי,** **לְזָמְגִין דְכּוּרִי,** **לְזָמְגִין דִינְאָה,**
לְזָמְגִין רְחַמִּי, **וְכֹלֶא בְּחֵד גְּוֹנוֹנָא.** **גְּגֻוֹנָא דָא הָאִי מְלָאָה,**
בְּגֻוֹנִין סְגִיאָין אִיהָו, **וְכֹל גְּוֹנוֹנִין דְעַלְמָא,** **כְּלָהּוּ אִיתְבָּהּוּ**
בְּהָאִי אַתְר. **וּרְזָא דָא,** (יחזקאל א) **כְמַרְאָה הַקְשָׁת אֲשֶׁר יְהִי**
בְּעַגְן בְּיּוֹם הַגְּשָׁם כִּן מַרְאָה הַגְּגָה סְבִיב הַוָּא מַרְאָה דְמוֹת
כְבָוד הָא. **וְכָמָה דְאֵית בֵּיהֶכְלָה אַיְנוֹן גְּוֹנוֹנִין,** **הַכִּי נְמִי**
אַנְהִיג לְכָל עַלְמָא: (דף רלב ע"ב)

תוספותא

רְחִימִי עַלְאי, מֵאַרֵי דְסָכְלָתָנוּ אַסְתָּכָלוּ, הַוּרְמָנִי יַדְיָעָנוּ בְקוּלְפִי דְסִיכְתָּא,
 קָרִיבוּ לְמַנְדָע, מָאוּ מְנָכוֹן מֵאַרֵי דְעַיְנִין בְסָכְלָתָנוּ, וַיַּדְעַ בְשֻׁעַתָּא דְסָלִיק
 בְּרַעֲוָתָא דְרָזָא דְרוֹזִין, לְאַפְקָא תְלַת גְּוֹנוֹנִין כְחַדָּא כְלִילָן, וְאַיְנוֹן, חַוּר
 וּסְמָק וּרְזָק, תְלַת גְּוֹנוֹנִין כְחַדָּא אַשְׁתְּלִיבָאָן דָא עַם דָא, מְזֻדוֹגָן (ס"א
 מְזֻדְלָגָן) דָא עַם דָא, מְגַרְופִּיא מִתְּפָא אַצְטָבָע, וּנְפָקָא מְגַו גְּוֹנוֹנִין אַלְין.
 וְכֹל גְּוֹנוֹנִין אַלְין, אַתְחֹזֹן בְּהָאִי. חַיוּ אִיהוּ לְאַסְתָּכָלוּ, כְעַינָא דְבְדוּלָחָא
 אַתְחֹזִי בְשֻׁעַתָּא. **גְּגֻוֹנָא דְבָטָש בְּגֻוֹהָה,** הַכִּי אַתְחֹזִי לְבָר. אַלְין תְלַת גְּוֹנוֹנִין
 סְחָרָן לְהָאִי, וְגְוֹנוֹנָא אַזְלָא סְלָקָא וְנַחַתָא קְסֻטוֹרִין דְקָטְרָא קְבִיעִי בְגֻוֹן
 (ס"א בְגֻוֹהָה).

גְּוֹנוֹנִין סְחָרִין (ס"א גְּוֹנוֹנִין) כְלִילָן כְחַדָּא, סְלָקִין לְהַעֲלִילָא בִימָא, וְנַחַתָא
 בְלִילִיא, שְׁרָגָא דְקָלִיק אַתְחֹזִי בְלִילִיא, בִימָא אַסְתָּחָרָת נְהֹרָא, טְמִירָא
 בְמַאתָן וְאַרְבָּעַן וְחַמְנִיא עַלְמִין, כְלָהּוּ אַזְלָין לְגֻוֹהָה (ס"א בְגֻיְנָה) מְלַעַילָא
 לְתַחַתָא, גּוּ תְלַת מְאָה וְשַׁתִּין וְחַמְשָׁ שִׁיְפִין גְּנִיזָא וְאַתְכְּסִיא לְתַחַתָא.